

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Cdo/232/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1214222409                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.04.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Nora Halmová             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:1214222409.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. O., narodeného XX. G. XXXX, B., J. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária MARCEL BIZNÁR, s. r. o., Bratislava, Bajkalská 31, IČO: 36 868 221, proti žalovanému COOP PRODUKT SLOVENSKO, záujmové združenie, Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 00 168 637, zastúpeného Mgr. Dušan Zatkalík, advokát Bratislava, Ľudovíta Fullu 9/A, IČO: 42 128 871, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (pôvodne Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 50Cpr/6/2014), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 22. júna 2022 sp. zn. 2CoPr/1/2021, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom č. k. 50Cpr/6/2014-423 zo dňa 15. mája 2020 (v poradí druhým) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. b) zákona číslo 311/2001 Z. z. (ďalej aj, „Zákonník práce“), ktorú od žalovaného prevzal dňa 10. decembra 2013, odôvodnenú tým, že v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry pracovných miest s účinnosťou od 25. októbra 2013 sa stal nadbytočným. Ďalej sa žalobca domáhal určenia, že pracovný pomer trvá a aj uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu náhradu mzdy. Žalovanému súd prvej inštancie priznal plný nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie svoje (v poradí druhé) rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 61 odseky 1, 2, 3, § 62 odseky 1, 3, 7, § 63 odseky 1, 2, § 64 odseky 1, 2, § 74, § 77, § 79 odsek 1 Zákonníka práce a skutkovo tým, že po vykonanom dokazovaní medzi stranami konania nebolo sporným, že žalobca vykonával u žalovaného dohodnutý obsah prác podľa pracovnej zmluvy č. 1348/1976-ÚKPP zo dňa 20. septembra 1976, v zmysle ktorej žalobca vykonával funkciu „vodič - opravár“. Dodatkami k pracovnej zmluve bola pracovná pozícia žalobcu zmenená, a to na v roku 1990

na funkciu inštalatéra, v roku 1993 na kumulovanú funkciu robotníka špecialistu, referenta - skladníka + domovníka - údržbára + vodič - opravár a v roku 2009 na funkciu správcu majetku, údržbára. Taktiež nebolo sporné, že žalobca bol v čase od 23. októbra 2013 do 10. decembra 2013 a v čase od 7. marca 2014 do 10. júna 2014 práceneschopný, ako aj to, že dňa 10. decembra 2013 prevzal od žalovaného výpoveď a že sa dožadoval pridelovania práce počas výpovednej doby, ktorá mala skončiť dňa 31. marca 2014. Okolnosť že dňa 30. mája 2014 žalobca písomne žalovanému oznámil, že považuje výpoveď zo dňa 25. októbra 2013 za neplatnú a že trvá na ďalšom zamestnávaní takisto nebola medzi stranami sporná. Žalobca prevzal písomnú výpoveď z pracovného pomeru danú žalovaným zo dňa 25. októbra 2013 osobne dňa 10. decembra 2013, čo preukazuje písomný zápis z odovzdania výpovede, z ktorého vyplýva aj to, že žalobca bol oboznámený aj s uznesením Predsedníctva CSP č. 314/10/2013 zo dňa 24. októbra 2013, pričom s vyplatením odstúpného nesúhlasil a dožadoval sa pridelovania práce počas výpovednej doby. Žalobca bol riadne s rozhodnutím žalovaného o prijatej organizačnej zmene oboznámený a to prvý deň po tom, čo nastúpil do práce k žalovanému, keďže bol v čase prijatia rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene práceneschopný. V tejto súvislosti súd prvej inštancie ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu, že rozhodnutie žalovaného - uznesenie č. 314/10/2013 zo dňa 24. októbra 2013 je nepreskúmateľné. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní ustálil, že 21. zasadnutie Predsedníctva CPS sa riadne uskutočnilo dňa 24. októbra 2013. Súd prvej inštancie konštatoval, že agenda týkajúca sa zmeny organizačnej štruktúry nie je síce vedená v programe 21. zasadnutia a ani v bode 5. Správa predsedu, avšak prihliadnuc na vôľu žalovaného, jeho ekonomickú situáciu a v neposlednom rade i zaužívaný postup pri zmene organizačnej štruktúry ako i nijakým spôsobom nespochybnenú výpoveď D.. C. a svedkyne P. Š., a v neposlednom rade aj dodané originály zápisu zasadnutia a výpovede ostatných svedkov (členov predstavenstva - tí vypovedali, že na zasadnutí bol predložený nový a starý „pavúk“ a že im bolo zo strany predsedníčky dané ústne vysvetlenie situácie) je zrejmé, a v tomto smere možné prihliadnuť aj na „pracovnú verziu“ správy predsedu (č. 1. 357), kde je rukou dopísaný bod 6. Návrh na zmenu organizačnej štruktúry. Ak všetci svedkovia (v tomto smere aj svedkyňa p. Š.) uviedli, že rokovali aj o zmene organizačnej štruktúry a boli im predložené návrhy a materiály ohľadne starej a novej organizačnej zmeny („pavúk“) a s prihliadnutím na vetu uvedenú v spodnej časti správy predsedu („vzhľadom na časový predstih predkladania správy táto bude doplnená o aktuálne informácie priamo na zasadnutí“) i pozvánku zo dňa 18. októbra 2013 na 21. zasadnutie, kde z logiky veci tento bod uvedený nemohol byť, súd prvej inštancie ustálil, že k zmene organizačnej štruktúry, a najmä jej prerokovaniu a schváleniu došlo. Uvedené podľa názoru súdu prvej inštancie zapadá do zistenej skutkovej mozaiky, kedy predstavitelia žalovaného riešili zlé hospodárske výsledky, pričom samotný návrh v písomnej podobe (návrh uznesenia na zmenu organizačnej štruktúry) bol vyhotovený až priamo pred 21. zasadnutím predstavenstva, a preto nemohol byť tento návrh uvedený ani v pozvánke na toto zasadnutie. Pri rozhodovaní v prejednávanej veci súd prvej inštancie nezobral do úvahy čestné prehlásenia členov predstavenstva žalovaného, nakoľko tieto posúdil ako nie presvedčivé. Bola síce daná vôľa týchto osôb svedčiť o skutočnostiach, ktorými boli svedkami (21. zasadnutie predstavenstva), pričom ich výpovede sa hodnoverne dopĺňajú s ostatnými v spise založenými listinami, avšak predložené čestné vyhlásenia medzi ne nepatria. Bolo zrejmé, že ich svedkovia nevyhotovovali. Sú obsahovo identické, jediný rozdiel medzi nimi je miesto a dátum podpisu (ak sa neráta iný typ písma). Samotná skutočnosť, že sú identické, nie je podľa názoru súdu prvej inštancie síce vada ich presvedčivosti, najmä pokiaľ ide o ich obsah a výpovede ich podpisovateľov v nadväznosti na iné vykonané dôkazy, avšak prinajmenšom roztržité a nepresvedčivé sú ale ich tvrdenia, kedy jeden tvrdil, že ho spísal sám, iný po porade s právnikom a pod.

1.2. Súd prvej inštancie argumentoval, že aj keď je pravdou, že proces prijímania organizačnej zmeny bol u žalovaného značne kostrbatý, to samo osebe ale nemôže a ani nespôsobuje neplatnosť prijatých rozhodnutí. Ich platnosť, resp. rozhodnutie zamestnávateľa o organizačnej zmene nemožno preskúmať z hľadiska platnosti. Súd nemá možnosť preskúmať postup zamestnávateľa pri prijímaní organizačných zmien a preskúmať priebeh zasadnutia zastupiteľstva. Pokiaľ vzniknú pochybnosti o tom, či zamestnávateľ vôbec prijal takéto rozhodnutie, súd sa môže zaoberať len tým, či zamestnávateľ (jeho orgán na to oprávnený) skutočne rozhodol o organizačnej zmene. Žalovaný však v konaní preukázal, že v otázke zmeny, resp. postupu prerokovania organizačnej štruktúry ide v jeho prípade o zaužívanú prax, a to zápisom z 10. zasadnutia (č. 1. 383 a nasl.), kde v bode 5. Správa o činnosti

predsedu, ods. 6 Zmena organizačnej štruktúry - bol predložený návrh na zmenu organizačnej štruktúry v aparáte CPS, pričom predstavenstvo CPS prerokovalo a schválilo predložený návrh organizačnej štruktúry s účinnosťou od 27. júna 2012 ako uznesenie č. 127/06/12. Za uvedené uznesenie vtedy hlasovali všetci členovia predstavenstva (aj svedkyňa Š.). Rovnakým spôsobom bol potom prerokovaný aj návrh na zmenu organizačnej štruktúry na 21. zasadnutí dňa 24. októbra 2013, kde bolo prijaté, v konaní sporované, uznesenie č. 314/10/13. Žalovaným prijaté uznesenie č. 314/10/13 nesledovalo iné ako ním uvedené a zamýšľané ciele. Žalovaný ako zamestnávateľ (predstavenstvo ako príslušný orgán) prijatie organizačného opatrenia nepredstieral. Žalovaný v konaní preukázal reálnu úsporu plynúcu mu zo zrušeného miesta žalobcu (viď nižšie). Podľa uznesenia Ústavného súdu SR IV. ÚS 150/03 ochrana proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania neznamená nemennosť takého zamestnaneckého alebo obdobného právneho pomeru a ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s ústavnými a zákonnými limitmi na takýto postup zamestnávateľa. Takéto garancie z obsahu tohto základného práva nemožno vyvodit' a tieto záruky by boli aj proti zmyslu tohto základného práva. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný riadne prijal uznesenie č. 314/10/13 o navrhnutnej organizačnej zmene organizačnej štruktúry. Nejedná sa o zbavenie sa „nepohodlného“ zamestnanca. V konaní bolo preukázané vydanie rozhodnutia zamestnávateľa o organizačnej zmene so všetkým čo k tomu patrí. Predmetná organizačná zmena okrem iného vyplýva aj z „pavúka“ s účinnosťou od 25. októbra 2013, kedy v porovnaní s organizačnou štruktúrou platnou od 27. júna 2012 došlo k zrušeniu 2 pracovných miest, jedného neobsadeného a druhého obsadeného žalobcom. Žalovaný relevantnými listinami preukázal nevyhnutnosť, resp. potrebu tejto zmeny, nakoľko (okrem iného) aj v dôsledku postupného znižovania obsadenosti jeho budovy nájomníkmi vytváral stratu (č. 1. 190 - 192). Obsadenosť budovy klesla z pôvodných 79,90 % v 31. augusta 2012 na 45,41 % v 31. mája 2013 až na 40,52 % v 31. októbra 2013. Z listín predložených žalovaným (č. 1. 180, 181, 184, 185, 367, 368) vyplynulo, že obsadenosť budovy bola na konci roka 2012 na úrovni 78,60 %, čo oproti predchádzajúcim rokom predstavuje iba mierny pokles. Obsadenosť budovy k 31. mája 2013 potom už bola iba na úrovni 45,41 %. Nie je preto pravdou, že by žalovaný pristúpil k riešeniu situácie až po roku a pol od roku 2012. Obsadenosť budovy mierne klesla aj v roku 2012, avšak podstatný prepád bol zaznamenaný až v roku 2013, na čo žalovaný reflektoval 19. a 20. zasadnutím s výsledkom prijatia organizačnej zmeny na 21. zasadnutí. Tieto skutočnosti boli aj predmetom 19. a 20. zasadnutia predstavenstva (č. 1. 182 - 194, 369 - 381). Je tak zrejmé, že žalovaný riadne osvedčil svoje tvrdenia o nepriaznivom hospodárskom vývoji, v dôsledku ktorého napokon aj prijal organizačnú zmenu s následnou výpoveďou pre žalobcu. Žalovaný preukázal prínos, respektíve zníženie prevádzkových nákladov so záverom o opodstatnenosti organizačnej zmeny z jeho strany. Z mandátnej zmluvy zo dňa 31. októbra 2013 a jej príloh (č. 1. 306 - 308) vyplýva mesačná odmena spoločnosti DRUTECHNA za správu, údržbu a opravy budovy vo výške 480 eur (400 eur + 20 % DPH). Z vyjadrenia žalovaného (č. 1. 292 a nasl.) tiež vyplýva porovnanie nákladov uvedenej spoločnosti (4.800 eur ročne) s cenou práce žalobcu (10.321,90 eur ročne) s výsledkom úspory 5.521,90 eur ročne. Je tak zrejímavá podstatná úspora; pre žalovaného je výhodnejšie zabezpečovať správu budovy a jej údržbu externou spoločnosťou, čo v konečnom dôsledku znamená zabezpečenie zníženia svojich nákladov (príp. straty) cestou zmeny organizačnej štruktúry a následnej výpovede žalobcovi. Organizačná zmena sledovala cieľ znížiť stratu, resp. zabrániť jej ďalšiemu narastaniu. Táto zmena, podľa návrhu uznesenia zo dňa 24. októbra 2013 vypracovaného P. P. Š., spočívala v zrušení dvoch pracovných miest, a to „vzhľadom na ekonomické ukazovatele hospodárenia a šetrenie finančných prostriedkov“. Uvedené vyplýva aj zo zmeny organizačnej štruktúry („pavúk“), kde z novej organizačnej štruktúry účinnej od 25. októbra 2013 pri porovnaní so starou účinnou od 27. júna 2012 boli vypustené dve miesta: „správca budovy BA“ a „asistent predsedu“. Je tak zrejmé, že touto zmenou žalovaný nielen sledoval, ale aj dosiahol zefektívnenie práce a zníženie nákladov. Nadbytočnosť zamestnanca-žalobcu bola v konaní preto preukázaná. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný preukázal nemožnosť žalobcu zamestnávať, nakoľko po organizačnej zmene mu ostalo iba 1 voľné miesto, na ktoré však žalobca nespĺňal predpoklady. U žalovaného tak nebol priestor na opätovné zamestnanie žalobcu. Rozsah prác, ktoré žalobca pôvodne vykonával boli zúžené, pričom tieto vykonáva externá firma, a to s menšími nákladmi, ako tomu bolo v prípade žalobcu (úspora cca 5.500 eur ročne). Pokiaľ žalobca argumentoval, že mu aj po výpovedi, teda vo výpovednej dobe bola pridelená práca a rozsah práce ostal nezmenený, čím nie je preukázaná jeho nadbytočnosť súd prvej inštancie uviedol, že plynutie výpovednej doby sa považuje za trvanie pracovného pomeru, počas ktorého je zamestnanec i

nadalej povinný vykonávať prácu v zmysle pokynov zamestnávateľa a zamestnávateľ je povinný mu prideliť prácu (čl. 5 Zákonníka práce - zamestnanci a zamestnávateľia sú povinní riadne plniť svoje povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávných vzťahov). V prejednávanej veci došlo ku skončeniu pracovného pomeru žalobcu podľa pravidiel vyplývajúcich zo Zákonníka práce. Ochrana zamestnanca, ktorá, ako už bolo uvedené vyššie, vyplýva z čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj Dohovoru medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158 z 22. júna 1982 (pričom ide o medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi) a je zabezpečená prostredníctvom Zákonníka práce, neznamená nemennosť zamestnaneckého pomeru ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s právnymi limitmi stanovenými na takýto postup zamestnávateľa. Postup žalovaného voči žalobcovi bol v súlade so zákonnými limitmi a bol dôsledkom skutočnosti, že nezávisle na vôli žalobcu sa zamestnávateľ rozhodol zmeniť svoju organizačnú štruktúru s výsledkom zrušenia dvoch pracovných pozícií, pričom jedna z nich bola aj pozícia žalobcu. Ak teda táto otázka bezprostredne súvisí s nadbytočnosťou zamestnanca, pričom ten nadbytočný v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry je, je splnená aj táto podmienka. Organizačnou zmenou boli zrušené dve miesta (jedno obsadené, druhé neobsadené), pričom žalovaný zrušené miesta neobnovil, nevytvoril ich opätovne a pri prijímaní organizačnej zmeny nekonal účelovo. Žalovaný touto zmenou nesledoval iné ciele, okrem cieľu zabrániť prehlbovaniu ďalších strát. Ako nepreukázané vyhodnotil súd prvej inštancie námietky žalobcu o dodatočnom vyhotovovaní materiálov žalovaným. Žalovaný tvrdenia vyvrátil predloženými overenými fotokópiami ich originálov (č. 1. 348 a nasl.), pričom ich obsah plne korešponduje so závermi plynúcimi z vykonaného dokazovania, resp. dáva ucelenú a nadväzujúcu odpoveď na sporné otázky v prejednávanej veci. Na záver ešte súd prvej inštancie zhrnul, že výpoveď bola písomná, riadne žalobcovi doručená, a obsahovala dostatočne konkrétny a skutkovo vymedzený dôvod, ktorým bolo zrušenie pracovného miesta žalobcu v dôsledku organizačnej zmeny. Súd prvej inštancie po opätovnom dôkladnom zvážení skutkového stavu (po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom), po riadnom doplnení dokazovania a vyhodnotení dôkazných prostriedkov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, z dôvodov vyššie uvedených, žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko žalovaný (ako silnejšia strana v pracovnoprávných sporoch, ktorú ťaží dôkazné bremeno), preukázal splnenie všetkých podmienok potrebných na platnosť výpovede z dôvodu organizačných zmien. nadbytočné. Žaloba žalobcu bola z uvedených dôvodov zamietnutá. O nároku žalovaného na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 odsek 1 zákona č. 160 /2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu vec prejednal na odvolacom pojednávaní, na ktorom v zmysle § 385 odsek 1 a § 384 odsek 3 CSP doplnil dokazovanie obsahom listiny - potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu vystavenej dňa 9. decembra 2013 (č. 1. spisu - 500) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto rozsudkom z 22. júna 2022 sp. zn. 2CoPr/1/2021 rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 CSP potvrdil; žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Uviedol, že Zákonník práce výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. b) umožňuje zamestnávateľom, aby regulovali počet svojich zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnávali len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, aké zodpovedá ich potrebám. Súd prvej inštancie správne argumentoval, že v konaní o žalobe o určenie neplatnosti výpovede danej z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce súd neskúma platnosť rozhodnutia zamestnávateľa o organizačnej zmene, (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/33/2008 z 1. mája 2009), pretože takéto rozhodnutie nie je právnym úkonom v zmysle § 34 Občianskeho zákonníka, ale iba skutočnosťou (faktickým úkonom), ktorá je hmotnoprávnym predpokladom pre samotný právny úkon (skončenie pracovného pomeru). Pokiaľ ale vzniknú pochybnosti, či zamestnávateľ skutočne rozhodol o organizačnej zmene, musí sa súd okolnosťou, či rozhodnutie bolo skutočne prijaté zaoberať.

2.2. V prejednávanej veci žalobca rozporuje, že na základe rozhodnutia Predstavenstva žalovaného č. 314/10/2013 zo dňa 24. októbra 2013 nemožno vyvodiť záver, že u žalovaného došlo k zmene jeho úloh, technického vybavenia alebo k zníženiu stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce alebo došlo k iným organizačným zmenám, pretože z textu rozhodnutia č. 314/10/2013 -

„prerokovalo a schvaľuje predložený návrh organizačnej štruktúry CPS s účinnosťou od 25. októbra 2013“ nie je zrejmé o akú organizačnú zmenu v štruktúre žalovaného išlo a aký bol jej účel a tvrdí, že listina - návrh na zmenu organizačnej štruktúry žalovaného, bola vyhotovená dodatočne. Toto tvrdenie opiera o výpoveď svedkyne T. Š..

2.3. Zo záverov vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2CoPr/9/2017-219 zo dňa 28. februára 2018 je zrejmé, že súd prvej inštancie mal zistiť, aká organizačná zmena mala byť uznesením č. 314/10/13 prijatá na 21. zasadnutí predstavenstva žalovaného, keďže sú pochybnosti o prerokovaní organizačnej zmeny v takej podobe, akú tvrdí žalovaný, čím bola nevyhnutnosť prijatia organizačnej zmeny členom predstavenstva odôvodňovaná, v čom konkrétne má navrhnutá organizačná zmena spočívať.

2.4. Listina - návrh na zmenu organizačnej štruktúry žalovaného, ktorý mal byť prerokovaný na 21. zasadnutí predstavenstva žalovaného dňa 24.10.2013 obsahuje zdôvodnenie návrhu a udáva, „že vzhľadom na ekonomické ukazovatele hospodárenia a šetrenie finančných prostriedkov navrhujeme prijať organizačnú zmenu, a to zníženie stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce. Rušia sa 2 pracovné miesta: „asistent predsedu, redaktor časopisu“ a „správca budovy BA, údržbár, kurič, vodič, zásobovač.“ Súd prvej inštancie sa s námietkou žalobcu vo vzťahu k prerokovaniu návrhu zmeny organizačnej štruktúry žalovaného po doplnení dokazovania riadne vysporiadal, keď poukázal na to, že pozvánka na zasadnutie predstavenstva žalovaného dňa 24. októbra 2013 neobsahovala v rámci oznámenia programu bod týkajúci sa zmeny organizačnej štruktúry, nakoľko je datovaná dňom 18. októbra 2013. Návrh zmeny organizačnej štruktúry bol vyhotovený P. P. Š., pričom bol vyhotovený neskôr (výpoveď svedkyne č. 1. spisu 175). Predmetný návrh bol predložený na zasadnutie predstavenstva dňa 24. októbra 2013 predsedníčkou predstavenstva a následne prerokovaný čo dokumentujú výpovede nielen svedkov (členov predstavenstva) D.. F. P., D.. F. O., D.. F. A.Š., D.. Ľ. Q., ale aj svedka D.. P. A., vo vzťahu ku ktorému súd prvej inštancie obsah jeho výpovede zaznamenal v zápisnici z pojednávania zo dňa 16. marca 2016 konfrontoval so zvukovým záznamom, podľa ktorého svedok doslovne predniesol „my sme sa stretli týždeň predtým (poznámka odvolacieho súdu - s predsedníčkou predstavenstva), aby sme toto prerokovali a potom s tým prišla na predsedníctvo priamo“ a svedka D.. B. Č.. Nakoniec uvedené vyplýva aj z výpovede svedkyne p. T. Š., ktorá potvrdila, že predsedníčka predstavenstva v rámci informovania o správe a činnosti návrh organizačnej štruktúry dokumentovaný grafickým náčrtom tzv. pavúkom predložila. Samotné formálne nedostatky spojené s rokovaním o predmetnom návrhu nemôžu spôsobiť neplatnosť prijatého rozhodnutia. Súd prvej inštancie správne doplnil, že vierohodnosť výpovede svedkov (členov predstavenstva a P. P. Š.) nie je spôsobilé spochybniť nepredloženie zvukového záznamu z predmetného zasadnutia. Tvrdenie svedkyne T. Š. o tom, že z každého zasadnutia sa vyhotovoval zvukový záznam nekorešponduje s článkom 20 bod 6 stanov žalovaného, podľa ktorého sa zvukový záznam vyhotovuje len na žiadosť člena orgánu prítomného na zasadnutí. Členovia predstavenstva, okrem p. T. Š. svedecky potvrdili, že zvukový záznam zo zasadnutia predstavenstva vyhotovený nebol. Podľa zápisu zo zasadnutia predstavenstva zo dňa 24.10.2013 o vyhotovenie záznamu nikto z prítomných nepožiadala, teda ani p. T. Š., ktorá túto skutočnosť mala právo namietať pri schvaľovaní tohto zápisu na nasledujúcom zasadnutí dňa 4. decembra 2013. Z uvedených dôvodov tvrdenie žalobcu o dodatočnom vypracovaní návrhu uznesenia schvaľovaného predstavenstvom žalovaného pod číslom 314/10/13 a tvrdenie, že z uznesenia predstavenstva č. 314/10/13 nie je zrejmé o akú organizačnú zmenu v štruktúre žalovaného išlo a aký bol jej účel, nie sú opodstatnené. Obsah samotného prijatého uznesenia pod číslom 314/2013 je potrebné vykladať v kontexte okolností skutkového deja, ktoré popri návrhu na zmenu organizačnej štruktúry dopĺňajú aj závery z 19. a 20. zasadnutia predstavenstva v roku 2013, na ktorých sa preberala otázka využiteľnosti nehnuteľnosti, s ktorou sa spájal výkon práce žalobcu. Skutkové vymedzenie organizačnej zmeny žalovaného účinne od 25. októbra 2013 objasňujú listinné doklady, ktoré predchádzali prijatiu rozhodnutia (návrh zmeny organizačnej štruktúry a jej grafická schéma) a je z nich jasne zrejmý zámer konajúceho a dôsledky tohto rozhodnutia. Žalobca bol s týmto rozhodnutím žalovaného dňa 10. decembra 2013 oboznámený, čo aj on sám písomne potvrdil. Z uvedeného potom vyplýva, že doplnením dokazovania a vyhodnotením jeho výsledkov v celkových súvislostiach boli v súdnej veci odstránené pochybnosti o prijatí rozhodnutia o organizačnej zmene

žalovaným za účelom úspory finančných prostriedkov.

2.5. Krajský súd uviedol, že výpoveď z pracovného pomeru, ktorú dal žalovaný žalobcovi z dôvodu nadbytočnosti by mohla byť neplatná len v prípade, ak rozhodnutie žalovaného nebolo prijaté k dosiahnutiu zmeny jeho úloh, technického vybavenia, zníženia stavu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce alebo inej organizačnej zmeny, pomocou ktorej mal byť regulovaný počet zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby žalovaný aj naďalej zamestnával len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, aké zodpovedá jeho potrebám, a podľa svojho obsahu alebo účelu smerovalo k inému cieľu. O príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o organizačnej zmene a nadbytočnosťou zamestnanca ide vtedy, ak realizácia rozhodnutia o organizačnej zmene bolo bezprostrednou príčinou nadbytočnosti zamestnanca. Súd prvej inštancie správne poukázal na to, že zrušenie pracovného miesta žalobcu - údržbár, kurič, vodič, zásobovač, bolo racionalizačným opatrením, ktorého prínosom bolo zníženie mzdových nákladov, respektíve prevádzkových nákladov v porovnaní s nákladmi vynaloženými na plnenie týchto úloh prostredníctvom zmluvného (externého) dodávateľa rádovo vo výške cca 5.500 eur ročne, z čoho je zrejmé, že dôvod skončenia pracovného pomeru sledoval ciele uvedené v napadnutej výpovedi. Žalobca neopodstatnene namieta nedostatok príčinnej súvislosti medzi nadbytočnosťou žalobcu a rozhodnutím žalovaného o organizačnej zmene, keď pracovná pozícia žalobcu v dôsledku organizačnej zmeny bola síce zrušená s účinnosťou od 25.10.2013, ale žalovaný prideloval žalobcovi práce údržbárskeho charakteru aj po tomto termíne. Je pravdou, že pracovný pomer žalobcu skončil výpoveďou až po dni, v ktorom organizačná zmena skutočne nastala, ale príčinná súvislosť medzi rozhodnutím o organizačnej zmene a medzi nadbytočnosťou v danom prípade prítomná bola. V konaní nebolo sporným, že žalovaný sa rozhodol práce, ktoré bol povinný podľa pracovnej zmluvy robiť žalobca zabezpečovať si subdodávateľsky a k času začatia plynutia výpovednej doby žalobcu uzavrel žalovaný aj zmluvný vzťah na ich realizáciu s tretou osobou. Sporným nebolo ani to, že pokiaľ žalobca pridelil žalovanému počas plynutia výpovednej doby určitý rozsah prác podľa jeho pracovnej zmluvy, stalo sa tak na jeho žiadosť. Takýto skutkový stav potom nasvedčuje tomu, že rozhodnutie o organizačnej zmene žalovaného sledovalo účel efektívnosti práce, nepopiera nadbytočnosť žalobcu pre žalovaného, a teda v danej veci nešlo o rozhodnutie žalovaného, ktorým by nesledoval účel predpokladaný ustanovením § 63 odsek 1 písmeno b) Zákonníka práce. Príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou žalobcu na ktorého dopadli dôsledky rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene je preto v predmetnej veci daná.

2.6. Pokiaľ by dôvodom neplatnosti skončenia pracovného pomeru žalobcu mala byť argumentácia žalobcu o tom, že výpoveď z pracovného pomeru mu bola daná v ochrannnej dobe, táto by nemohla byť úspešná. Z obsahu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti žalobcu (č. I. spisu - 500) vyplýva, že žalobca bol neschopný práce od 23. októbra 2013. Schopným práce sa stal od 10. decembra 2013 a tento deň je aj dňom nástupu žalobcu do zamestnania. To znamená, že v čase doručenia výpovede dňa 10. decembra 2013 žalobcovi zo strany žalovaného, žalobca už v ochrannnej dobe nebol.

2.7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie rešpektoval právny názor vyslovený v skoršom rozhodnutí odvolacieho súdu, v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Na základe odvolania žalobcu nebolo možné dospieť k odlišnému právnomu posúdeniu veci odvolacím súdom, a preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 odsek 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 odsek 1 v spojení s § 262 odsek 1 CSP. Žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. V zmysle § 262 odsek 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie (ďalej len „dovolateľ“), ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. V zmysle § 420 písm. f) CSP namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení a rozhodol v rozpore s ním a odvolací súd vydaním napadnutého

rozsudku úplne zmenil svoj právny názor pri totožnom skutkovom a právnom stave a pre dovolateľa vyznieva nepochopiteľne bod 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu. Má za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostačujúce, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v rozsudku relevantným spôsobom nevysporiadal s podstatnými argumentami žalobcu a svoje rozhodnutie založil prevažne na jednostranných tvrdeniach žalovaného v pozícii zamestnávateľa ako silnejšej strany sporu a na svedeckých výpovediach svedkov, ktorí majú pozitívny vzťah k žalovanému. Má za to, že v situácii, kedy nebolo možné presvedčivým spôsobom preukázať prijatie organizačnej zmeny u dovolateľa v priamej príčinnej súvislosti s nadbytočnosťou žalobcu, pretože zo zisteného skutkového stavu vyplývali dôvodné pochybnosti o jej prijatí, mal odvolací súd tieto skutočnosti vyhodnotiť na ťarchu žalovaného ako silnejšej strany v individuálnom pracovnom spore.

3.1. Nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP odvolacím súdom vidí dovolateľ v nesprávnom riešení ním vymedzených právnych otázok oboma súdmi nižšej inštancie a to: odklon od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu prezentovanej v rozhodnutí sp. zn. 6 Cz/1/1991 z 29.01.1991, (R 3/1992) a poukazuje na odôvodnenie tohto rozsudku: „zo zápisnice zo zasadnutia predstavenstva zo 17. 12. 1987 vyplývalo, že pod bodom 4. bola prejednávaná otázka rozvrhu funkcií aparátu zväzu na rok 1988. Predstavenstvo uznesením rozhodlo, že schvaľuje rozvrh funkcií aparátu na rok 1988 a splnomocňuje predsedu vykonať potrebné úpravy v rozvrhu funkcií aparátu zväzu v priebehu roka 1988. Z uvedenej listiny však nemožno jednoznačne a nepochybne usúdiť, či a ako rozhodlo predstavenstvo o rozvrhu funkcií aparátu zväzu na rok 1988 a či rozhodlo aj o zrušení funkcie, ktorú zastávala žalobkyňa. Bolo preto potrebné, aby súd venoval dokazovaniu tejto skutočnosti pozornosť. Najmä sa javilo vhodným zaobstarať uvedený rozvrh funkcií, prípadne aj vypočítať ako svedkov tých členov predstavenstva, ktorí sa na zasadnutí 17. decembra 1987 zúčastnili. Len z obsahu samotnej zápisnice z tohoto zasadania sa nedá zistiť o aké organizačné zmeny malo ísť, prípadne aké funkcie mali byť na rok 1988 zrušené. Súd si mal v tomto prípade zadovážiť návrh, ktorý sa ohľadne bodu 4 zápisnice predkladal na prerokovanie predstavenstvu. Ak by totiž o zmene v organizácii práce nerozhodovalo predstavenstvo, ale len predseda, nešlo by o rozhodnutie príslušného orgánu a zmenu by nebolo možno kvalifikovať ako rozhodujúcu vo vzťahu k výpovedi.“

3.2. Dovolať má za to, že prejednávaný prípad je obdobným prípadom jeho, keďže zo zápisu z 21. zasadnutia predstavenstva žalovaného vôbec nie je zrejmé, aká organizačná zmena mala byť prijatá a nie je z nej ani zrejmé, či sa mala týkať žalobcu. V tomto prípade síce žalovaný predložil návrh na zmenu organizačnej štruktúry, ale v konaní nepreukázal, že bol tento návrh skutočne predložený na predmetnom zasadnutí. Keďže samotná predsedníčka predstavenstva žalovaného toto neurčité a nepreskúmateľné uznesenie predstavenstva žalovaného o prijatí organizačnej zmeny vnímala iba ako svoje poverenie na prijatie konkrétnej organizačnej zmeny, tak nešlo o rozhodnutie príslušného orgánu, v dôsledku čoho takto prijatú organizačnú zmenu nemožno kvalifikovať ako rozhodujúcu vo vzťahu k výpovedi.

3.3. Odklon od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vidí dovolateľ aj od rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/124/2010 zo dňa 31. októbra 2011, v ktorom dovolací súd uviedol nasledovné: „V súlade s § 61 ods. 2 druhou vetou Zákonníka práce zamestnávateľ dôvod výpovede musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemôže dodatočne meniť (§ 61 ods. 2 tretia veta Zákonníka práce).“

3.4. Je názoru, že výpovedný dôvod použitý vo výpovedi z pracovného pomeru je charakterizovaný skutkovým vymedzením; súd pri posúdení, o aký výpovedný dôvod ide, vychádza zo skutkového vyličenia tohto dôvodu. Ako dôvod vo výpovedi právne kvalifikoval zamestnávateľ, nie je samo osebe rozhodujúce; je vecou súdu, aby posúdil, ktorý v Zákonníku práce uvedený výpovedný dôvod bol skutkovým opísaním dôvodu výpovede naplnený. V prejednávanej veci žalovaný ako zamestnávateľ v písomnej výpovedi z pracovného pomeru žalobcovi skutkové vymedzenie dôvodu výpovede podal ako nadbytočnosť na základe rozhodnutia predstavenstva. Výkladom takto prejavenej vôle bez nutnosti doplnenia o to, čo prejavené nebolo, nemožno vôbec zistiť, k akej organizačnej zmene u žalovaného malo dôjsť a na základe ktorého písomného rozhodnutia jeho predstavenstva sa tak malo stať; v čom

konkrétne má spočívať nadbytočnosť žalobcu. Vymedzenie výpovedného dôvodu nadbytočnosti žalobcu je natoľko skutkovo vágne a neúplné (neurčité), že má za následok neplatnosť výpovede. Na tento zásadný nedostatok výpovede (neurčitosť prejavu vôle) a jeho dôsledok - neplatnosť posudzovanej výpovede správne poukázal vo svojom rozsudku odvolací súd. S názorom odvolacieho súdu, že výpoveď daná žalobcovi je neplatná, sa preto dovolací súd stotožňuje.

3.5. Odklon od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vidí dovolateľ aj od rozhodnutia sp. zn. 15MCdo/17/2008 zo dňa 13.10.2009, v ktorom dovolací súd uviedol: „Dôvod výpovede musí byť v písomnej výpovedi z pracovného pomeru uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu k tomu, že rozvážuje pracovný pomer, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo chce účastník prejsť, t. j. ktorý zákonný dôvod výpovede z pracovného pomeru uplatňuje, a aby bolo zabezpečené, že uplatnený dôvod nebude možné dodatočne meniť. K splneniu hmotnoprávnej podmienky platnej výpovede z pracovného pomeru je teda potrebné, aby jej dôvod bol určitým spôsobom konkretizovaný uvedením skutočností, v ktorých účastník vidí naplnenie zákonného dôvodu tak, aby nemohli vzniknúť pochybnosti, z ktorého dôvodu sa pracovný pomer má skončiť. Skutočnosti, ktoré sú dôvodom pre výpoveď z pracovného pomeru je potrebné uviesť tak, aby boli určité a zrozumiteľné. Nedostatok týchto náležitostí má za následok neplatnosť výpovede z pracovného pomeru.“

3.6. Dovolať má za to, že v prejednávanej veci z doručenej výpovede z pracovného pomeru sa mohol dozvedieť iba to, že sa ruší jeho funkcia. Nemohol sa však dozvedieť, v čom mala táto organizačná zmena spočívať, o aký druh organizačnej zmeny malo ísť a ani to, či mala táto organizačná zmena priamu súvislosť s jeho pracovným miestom. Dokonca ani uznesenie predstavenstva žalovaného, na ktoré odôvodnenie výpovede odkazuje, tieto skutočnosti neobsahuje. Odvolací súd mal vychádzať z právneho názoru, podľa ktorého takéto odôvodnenie výpovede z pracovného pomeru z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce nie je riadnym skutkovým vymedzením zákonného výpovedného dôvodu v zmysle § 61 ods. 2 Zákonníka práce v takom rozsahu, aby nebol zameniteľný s iným výpovedným dôvodom a aby nebolo možné ho dodatočne meniť a podľa ktorého nie je možné akceptovať, aby zamestnávateľ dodatočne po skutkovej stránke konkretizoval výpovedný dôvod.

3.7. Dovolať napokon požiadal v zmysle § 444 ods. 2 CSP o odklad právoplatnosti napadnutého rozsudku z dôvodov hodných osobitného zreteľa až do rozhodnutia o podanom dovolaní. Žalovaný si voči žalobcovi v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 19C/292/2014 uplatnil titulom zmluvnej pokuty na základe nájomnej zmluvy služobného bytu sumu 1.751,02 €. Tento nárok odôvodnil tým, že žalobca mal po skončení pracovného pomeru so žalovaným neoprávnene užívať služobný byt. Keďže medzi stranami je spornou skutočnosťou, či bol pracovný pomer skončený platne, tak súd prvej inštancie svojím uznesením č. k. 19C/292/2014-44 zo dňa 03. marca 2015 prerušil konanie až do právoplatného skončenia konania o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Toto uznesenie bolo následne potvrdené uznesením odvolacieho súdu č. k. 14Co/267/2015-53 zo dňa 14. októbra 2015.

3.8. Dovolať tiež podal návrh na uplatnenie § 257 CSP v prípade odmietnutia alebo zamietnutia dovolania z dôvodov hodných osobitného zreteľa a nepriznania náhrady trov dovolacieho konania žiadnej zo strán konania. Ak by dovolací súd odmietol alebo zamietol dovolanie, tak žalobca by musel žalovanému zaplatiť vzhľadom na jeho majetkové pomery značne vysokú náhradu trov konania už len vzhľadom na trovy konania pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom. Ak by bola dovolateľovi uložená ešte aj povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, tak takéto rozhodnutie by znamenalo pre neho neprimeranú tvrdosť. Vzhľadom na uvedené dovolateľ žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s priznaním nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Posúdením návrhu dovolateľa o odklad právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhovieť návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup

z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

5.1. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

5.2. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

5.3. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

5.4. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

5.5. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

5.6. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

6. Dovolateľ vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení a rozhodol v rozpore s ním a odvolací súd vydaním napadnutého rozsudku úplne zmenil svoj právny názor pri totožnom skutkovom a právnom stave a pre dovolateľa vyznieva nepochopiteľne bod 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu. Má za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nedostačujúce, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Odvolací súd sa v rozsudku relevantným spôsobom nevysporiadal s podstatnými argumentami žalobcu a svoje rozhodnutie založil prevažne na jednostranných tvrdeniach žalovaného v pozícii zamestnávateľa ako silnejšej strany sporu a na

svedeckých výpovediach svedkov, ktorí majú pozitívny vzťah k žalovanému. Má za to, že v situácii, kedy nebolo možné presvedčivým spôsobom preukázať prijatie organizačnej zmeny u dovolateľa v priamej príčinnej súvislosti s nadbytočnosťou žalobcu, pretože zo zisteného skutkového stavu vyplývali dôvodné pochybnosti o jej prijatí, mal odvolací súd tieto skutočnosti vyhodnotiť na ľarchu žalovaného ako silnejšej strany v individuálnom pracovnom spore.

7. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

7.1. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

7.2. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

7.3. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a úvah vychádzal, keď dospel k záveru, že

rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne a preto ho podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil.

7.4. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zosumarizoval ustálený skutkový stav a poukázal, že prvoinštančný súd vychádzal zo záverov vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2CoPr/9/2017-219 zo dňa 28. februára 2018 a zistil a ustálil, aká organizačná zmena mala byť uznesením č. 314/10/13 prijatá na 21. zasadnutí predstavenstva žalovaného (pretože boli pochybnosti o prerokovaní organizačnej zmeny v takej podobe, akú tvrdí žalovaný), čím bola nevyhnutnosť prijatia organizačnej zmeny členom predstavenstva odôvodňovaná a v čom konkrétne má navrhnutá organizačná zmena spočívať. Z odôvodnení rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej /kompletizujúcej/ jednote (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnil aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva nejasnosť a nezrozumiteľnosť, či nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odvolací súd sa vysporiadal vo svojom odôvodnení so všetkými podstatnými námietkami žalobcu, obsahovo totožnými s tými, ktoré boli vznesené aj v podanom dovolaní, a týkajúcich sa odňatia možnosti konať resp. porušenia práva na spravodlivý proces. V uvedenom smere dostal žalobca dostatočné a zrozumiteľné vysvetlenie.

7.5. Dovolací súd poukazuje, že záväznosť právneho názoru súdu vyššej inštancie, ktorý súd vyššej inštancie uviedol v zrušovacom rozhodnutí, spôsobuje, že súd nižšej inštancie je pri ďalšom rozhodovaní v danej veci týmto názorom viazaný. To znamená, že súd nižšej inštancie už nemá naďalej voľnú úvahu pri právnom posúdení skutkového stavu v danom spore a je povinný riadiť sa právnym posúdením súdu vyššej inštancie a na jeho základe spor rozhodnúť. V tomto prípade hovoríme o kasačnej záväznosti zrušovacieho rozhodnutia, v zmysle ktorej je súd nižšej inštancie povinný bezvýhradne sa podriaďiť právnomu názoru súdu vyššej inštancie vyslovenému v zrušovacom rozhodnutí. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti už niekoľkokrát judikoval, že pri kasačnom rozhodnutí neexistuje pre súd nižšej inštancie priestor na právny dialóg alebo úvahy o tom, či je záväzný právny názor správny, fundovaný alebo úplný. Aj napriek vyššie uvedenému však právna teória a judikatúra akceptujú niekoľko výnimočných prípadov, kedy súd nižšej inštancie nie je povinný riadiť sa právnym názorom súdu vyššej inštancie. Konkrétne ide najmä o tieto prípady: zmena zisteného skutkového stavu (základu) veci, odlišné posúdenie prejudiciálnej otázky, zmena právnej úpravy. Odvolací súd je v zmysle § 383 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ak sám dokazovanie nezopakuje alebo ho nedoplní podľa § 384 CSP. Z tohto dôvodu aj právny názor obsiahnutý v zrušovacom rozhodnutí súdu vyššej inštancie vychádza zo skutkového stavu veci, ktorý bol zistený súdom nižšej inštancie - v prípade odvolacieho súdu to platí len vtedy, ak odvolací súd sám dokazovanie nezopakuje alebo ho nedoplní. V konaní na súde nižšej inštancie, ktoré nasleduje po zrušení jeho rozhodnutia, sa však môže zistený skutkový stav veci zmeniť. Nie je napríklad vylúčené, že súd nižšej inštancie vykoná aj ďalšie dôkazy, na základe ktorých zistí také skutkové okolnosti, pri ktorých pôvodne aplikovaná právna norma už neprichádza do úvahy. Za takýchto okolností je nemysliteľné, aby bol súd nižšej inštancie viazaný takým právnym názorom, ktorý súd vyššej inštancie vyjadril vo vzťahu k pôvodne zistenému skutkovému stavu veci. Naopak, je povinnosťou súdu nižšej inštancie, aby samostatne posúdil novo zistený skutkový stav veci. Sporové konanie sa spravuje zásadou koncentrácie konania, ale pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods. 1 CSP). Pokiaľ nastane procesná situácia, že odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vráti na ďalšie konanie, strany sporu môžu uvádzať nové skutočnosti a navrhovať nové (ďalšie) dôkazy, bez toho, aby boli obmedzované tým, že v predchádzajúcom konaní pred súdom prvej inštancie túto možnosť nevyužili;

účinky zákonnej (sudcovskej) koncentrácie konania tým nie sú dotknuté.

7.6. K porušeniu práva na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu (§ 420 písm. f) CSP) malo podľa dovolateľa dôjsť tiež prekvapivosťou a nepreskúmateľnosťou právnych záverov odvolacieho súdu, ktorý sa neriadil vlastným právnym názorom vysloveným v skoršom zrušujúcom rozhodnutí. Dovolací súd k tomu uvádza, že v praxi nie je vylúčená situácia, že odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí vysloví určitý právny názor, ktorý súd prvej inštancie následne (povinne) pretaví do svojho rozhodnutia, avšak odvolací súd po podaní odvolania tento svoj vlastný právny názor zmení (bez toho, aby došlo ku skutočnostiam, ako je zmena zisteného skutkového stavu a pod.) a rozhodne inak. Už staršia rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 68/1971) pripustila, aby odvolací súd svoj skorší záväzný právny názor vyjadrený v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení zmenil, nakoľko z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva viazanosť vlastným právnym názorom. Keďže ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku ohľadom kasačnej záväznosti rozhodnutí súdov vyššej inštancie sú obsahovo totožné s ustanoveniami v CSP, je táto judikatúra použiteľná aj pre nový procesný kódex. Táto názorová línia sa presadila aj po spoločensko-politických zmenách po r. 1989, a to „predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom“ (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky 3. septembra 2013 sp. zn. III. ÚS 46/2013). Z týchto dôvodov je a priori vylúčené, aby došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces takým procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý po podaní druhého odvolania zmení svoj záväzný právny názor na vec vyslovený v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení a to predovšetkým vtedy, ak medzitým dôjde k zmene zisteného skutkového stavu veci, alebo ak si odvolací súd uvedomí, že by nebolo legitímne a ústavne akceptovateľné, aby zotrval na právnom názore, o nesprávnosti ktorého sa medzitým presvedčil. Dovolací súd doplnia, že pre odvolací súd nevyplýva z ust. § 391 ods. 2 CSP jeho viazanosť vlastným právnym názorom. Teda odvolací súd môže svoj skorší záväzný právny názor zmeniť. Potvrdzuje to aj súdna judikatúra, podľa ktorej odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení a potvrdí také rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým tento jeho skorší názor neriešpektoval. Zmenu skoršieho názoru (v zásade nežiaducu) nemožno považovať za nepatričnú, predovšetkým na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorá je vo všeobecnosti viazaný len zákonom. Opodstatneným dôvodom odlišného právneho názoru môže byť okrem iného aj ovplyvnenie praxe nižších súdov judikatúrou najvyššieho súdu alebo ústavného súdu (pozri III. ÚS 46/2013).

7.7. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie s tým, že bude úlohou súdu prvého stupňa vykonať ďalšie dokazovanie v predmetnej veci, čo súd aj realizoval a nanovo vykonal rozsiahle dokazovanie najmä výsluchom svedkov členov predstavenstva žalovaného a taktiež bolo do spisu založené aj rozsiahle množstvo písomných dôkazov. Na základe takto zisteného a doplneného skutkového a právneho stavu prvoinštančný súd nanovo rozhodoval. Je nepochybné a zrejmé, že v ďalšom konaní, teda po vrátení veci na prvoinštančný súd bolo zo strany tohto súdu vykonané rozsiahle dokazovanie, preto je logické a vyplýva to aj z judikatúry, že predchádzajúci názor súdu nie je možné dodržať dogmaticky a je treba pri ďalšom rozhodovaní súdu zohľadniť aj novo vykonané dôkazy. Z tohto dôvodu aj právny názor obsiahnutý v zrušovacom rozhodnutí súdu vyššej inštancie vychádza zo skutkového stavu veci, ktorý bol zistený súdom nižšej inštancie a pretože dokazovanie bolo v tejto konkrétnej veci značne rozšírené a doplnené, odvolací súd pri svojom novom rozhodovaní vo veci samej je povinný zohľadniť aj novo vykonané dokazovanie, naviac, keď toto sám požadoval. Za takýchto okolností je nemysliteľné, aby bol súd nižšej inštancie viazaný takým právnym názorom, ktorý súd vyššej inštancie vyjadril vo vzťahu k pôvodne zistenému skutkovému stavu veci. Naopak, je povinnosťou súdu nižšej inštancie, aby samostatne posúdil novo zistený skutkový stav veci. Dovolací súd na základe zisteného má za to, že odvolací súd sa neodklonil od svojho predchádzajúceho právneho názoru, pričom odvolací súd najmä žiadal vykonať doplnenie dokazovania. Taktiež je potrebné poznamenať, že prvostupňový súd nijakým spôsobom zásadne nemenil svoj právny názor, pričom plne zohľadnil a vyhodnotil predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu, postupoval v jeho intenciách a po vykonaní dokazovania nanovo riadne a náležite rozhodol. Doplnením dokazovania súdom prvej inštancie na základe požiadavky odvolacieho súdu, vyhodnotením jeho výsledkov v celkových súvislostiach bolo preukázané riadne prijatie

rozhodnutia o organizačnej zmene za účelom úspory finančných prostriedkov, teda išlo o racionalizačné opatrenie žalovaného, ktorého prínosom bolo zníženie prevádzkových nákladov. V konaní tiež bola preukázaná príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou žalobcu, na ktorého dopadli dôsledky rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene. Akékoľvek námietky žalobcu ohľadom porušenia princípu právnej istoty sú nedôvodné, pretože doplnením dokazovania bol doplnený a preukázaný skutkový stav.

7.8. Najvyšší súd vyššie uvedené dopĺňa poukázaním na konštatovanie ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu znátočnosti.

7.9. Dovolateľ v danom prípade preto neopodstatnene namieta, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP, preto dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

8. Žalobca prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje i z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

8.1. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 písm. a) CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska citovaného zákonného ustanovenia môže byť pritom len otázka právna (teda v žiadnom prípade nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

8.2. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“.

8.3. V zmysle záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí publikovanom ako judikát R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

8.4. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritornému prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

8.5. Dovolateľ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu zakotvenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP viedol, že odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu prezentovanej v rozhodnutí sp. zn. 6 Cz/1/1991 z 29. januára 1991, (R 3/1992) a poukazuje na odôvodnenie tohto rozsudku: „zo zápisnice zo zasadnutia predstavenstva zo 17. decembra 1987 vyplývalo, že pod bodom 4. bola prejednávaná otázka rozvrhu funkcií aparátu zväzu na rok 1988. Predstavenstvo uznesením rozhodlo, že schvaľuje rozvrh funkcií aparátu na rok 1988 a splnomocňuje predsedu vykonať potrebné úpravy v rozvrhu funkcií aparátu zväzu v priebehu roka 1988. Z uvedenej listiny však nemožno jednoznačne a nepochybne usúdiť, či a ako rozhodlo predstavenstvo o rozvrhu funkcií aparátu zväzu na rok 1988 a či rozhodlo aj o zrušení funkcie, ktorú zastávala žalobkyňa. Bolo preto potrebné, aby súd venoval dokazovaniu tejto skutočnosti pozornosť. Najmä sa javilo vhodným zaobstarať uvedený rozvrh funkcií, prípadne aj vypočítať ako svedkov tých členov predstavenstva, ktorí sa na zasadnutí 17. decembra 1987 zúčastnili. Len z obsahu samotnej zápisnice z tohoto zasadania sa nedá zistiť o aké organizačné zmeny malo ísť, prípadne aké funkcie mali byť na rok 1988 zrušené. Súd si mal v tomto prípade zadovážiť návrh, ktorý sa ohľadne bodu 4 zápisnice predkladal na prerokovanie predstavenstvu. Ak by totiž o zmene v organizácii práce nerozhodovalo predstavenstvo, ale len predseda, neišlo by o rozhodnutie príslušného orgánu a zmenu by nebolo možno kvalifikovať ako rozhodujúcu vo vzťahu k výpovedi.“

8.6. Dovolateľ má za to, že prejednávaný prípad je obdobným prípadom jeho, keďže zo zápisu z 21. zasadnutia predstavenstva žalovaného vôbec nie je zrejmé, aká organizačná zmena mala byť prijatá a nie je z nej ani zrejmé, či sa mala týkať žalobcu. V tomto prípade síce žalovaný predložil návrh na zmenu organizačnej štruktúry, ale v konaní nepreukázal, že bol tento návrh skutočne predložený na predmetnom zasadnutí. Keďže samotná predsedníčka predstavenstva žalovaného toto neurčité a nepreskúmateľné uznesenie predstavenstva žalovaného o prijatí organizačnej zmeny vnímala iba ako svoje poverenie na prijatie konkrétnej organizačnej zmeny, tak nešlo o rozhodnutie príslušného orgánu, v dôsledku čoho takto prijatú organizačnú zmenu nemožno kvalifikovať ako rozhodujúcu vo vzťahu k výpovedi.

8.7. Judikát R 3/1992 hovorí: „Predpokladom použitia výpovedného dôvodu podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť zamestnanca a príčinná súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca“(poznámka dovolacieho súdu).

8.8. Dovolateľ vidí tiež odklon aj od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/124/2010 z 31. októbra 2011 v ktorom najvyšší súd uviedol: „v súlade s § 61 ods. 2 druhou vetou Zákonníka práce zamestnávateľ dôvod výpovede musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemôže dodatočne meniť (§ 61 ods. 2 tretia veta Zákonníka práce)“

8.9. Dovolateľ je názoru, že skutkové vymedzenie dôvodu výpovede je z hľadiska jeho významu a dôsledkov treba vidieť nielen v postulovanom zámere (cieľi) predísť možným pochybnostiam o tom, z ktorého dôvodu sa so zamestnancom rozvážuje pracovný pomer (právnym posúdením súd nie je viazaný). Skutková konkretizácia výpovedného dôvodu naplňajúca identifikačný účel, aby nedochádzalo k dodatočnej zmene dôvodu (Zákonník práce neposkytuje možnosť dôvod výpovede dodatočne meniť; dodatočné skonkretizovanie výpovede nemožno považovať za súčasť výpovede), má význam aj preto, že nedostatok určitosti u výpovede ako jednostranného adresného právneho úkonu môže znamenať, že nenastane zamýšľaný právny účinok (skončenie pracovného pomeru) a súd výpoveď posúdi ako neplatnú (§ 1 ods. 4 Zákonníka práce, § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Tu je treba mať na pamäti, že výklad prejavu vôle môže smerovať len k objasneniu obsahu, teda k zisteniu toho, čo bolo prejavené; pomocou výkladu prejavu vôle nemožno preto nahrádzať alebo dopĺňať vôľu, ktorú zamestnávateľ v rozhodnej dobe nemal, alebo ktorú síce mal, ale ktorú vo výpovedi neprejavil.

8.10. Dovolateľ vidí odklon aj od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5MCdo/17/2008 zo dňa 13. októbra 2009, v ktorom dovolací súd uviedol nasledovné: „dôvod výpovede musí byť v písomnej

výpovedi z pracovného pomeru uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu k tomu, že rozvážuje pracovný pomer, aby nevznikli pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejavíť, t. j. ktorý zákonný dôvod výpovede z pracovného pomeru uplatňuje, a aby bolo zabezpečené, že uplatnený dôvod nebude možné dodatočne meniť. K splneniu hmotnoprávnej podmienky platnej výpovede z pracovného pomeru je teda potrebné, aby jej dôvod bol určitým spôsobom konkretizovaný uvedením skutočností, v ktorých účastník vidí naplnenie zákonného dôvodu tak, aby nemohli vzniknúť pochybnosti, z ktorého dôvodu sa pracovný pomer má skončiť. Skutočnosti, ktoré sú dôvodom pre výpoveď z pracovného pomeru je potrebné uviesť tak, aby boli určité a zrozumiteľné. Nedostatok týchto náležitostí má za následok neplatnosť výpovede z pracovného pomeru.“

8.11. Dovolateľ je názoru, že z doručenej výpovede z pracovného pomeru sa žalobca mohol dozvedieť iba to, že sa ruší jeho funkcia. Nemohol sa však dozvedieť, v čom mala táto organizačná zmena spočívať, o aký druh organizačnej zmeny malo ísť a ani to, či mala táto organizačná zmena priamu súvislosť s jeho pracovným miestom. Dokonca ani uznesenie predstavenstva žalovaného, na ktoré odôvodnenie výpovede odkazuje, tieto skutočnosti neobsahuje. Odvolací súd mal vychádzať z právneho názoru, podľa ktorého takéto odôvodnenie výpovede z pracovného pomeru z dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce nie je riadnym skutkovým vymedzením zákonného výpovedného dôvodu v zmysle § 61 ods. 2 Zákonníka práce v takom rozsahu, aby nebol zameniteľný s iným výpovedným dôvodom a aby nebolo možné ho dodatočne meniť a podľa ktorého nie je možné akceptovať, aby zamestnávateľ dodatočne po skutkovej stránke konkretizoval výpovedný dôvod. Odvolací súd sa takýmto právnym posúdením veci odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke skutkového vymedzenia výpovedného dôvodu a jeho súdneho prieskumu.

8.12. Dovolací súd je názoru, že v predmetných rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 6Cz/1/1991 zo dňa 29. januára 1991, 1Cdo/124/2010 z 31. októbra 2011, 5MCdo/17/2008 z 13. októbra 2009 od ktorých vidí dovolateľ odklon, ide o odlišný skutkový základ sporu. Otázkou analógie v skutkovom stave ako predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe sa zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze č. k. I. ÚS 51/2020 z 9. júna 2020 (ZNaU 24/2020), ktorý judikoval, že „(...) Ak však nejde o analógiu v skutkovom stave, teda o typovo skutkovú podobu, aplikácia skorších súdnych rozhodnutí nie je namieste. Ak najvyšší súd nesprávne vyhodnotí analógiu v skutkovom stave a toto posúdenie má za následok odmietnutie dovolania, ide o porušenie práva na spravodlivý proces.“ Zásada o analógii v skutkovom stave ako nevyhnutného predpokladu aplikácie ustálenej rozhodovacej praxe je aplikovateľná aj na aktuálne rozhodovanie dovolacieho súdu. Žalobcom označené rozhodnutia najvyššieho súdu nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax pre prejednávany prípad, nakoľko predmetné rozhodnutia neriešia skutkovo a právne analogickú situáciu, o akú ide v danej veci. Súdny oboch inštancií sa nemohli odkloniť od právnych záverov vyjadrených vo vyššie spomenutých rozhodnutiach najvyššieho súdu na ktoré poukázal žalobca, pretože v prejednávanej veci súdy vyvodili svoje rozhodnutie z odlišných skutkových a právnych dôvodov. Rozhodnutia na ktoré poukazuje žalobca, po skutkovej ani právnej stránke nesúvisia s prejednanou vecou, preto nemožno uzavrieť, že napadnuté rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnych otázok, pri ktorých riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V predmetnej veci súdy oboch stupňov (ako vyplýva z odôvodnenia rozsudkov) Ustálili, že v prejednávanej veci došlo ku skončeniu pracovného pomeru žalobcu podľa pravidiel vyplývajúcich zo Zákonníka práce. Ochrana zamestnanca vyplýva z čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky, ako aj Dohovoru medzinárodnej organizácie práce o skončení zamestnania z podnetu zamestnávateľa č. 158 z 22. júna 1982 (pričom ide o medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi) a je zabezpečená prostredníctvom Zákonníka práce, neznamená nemennosť zamestnaneckého pomeru ani zákaz skončiť takýto pomer v súlade s právnymi limitmi stanovenými na takýto postup zamestnávateľa. Postup žalovaného voči žalobcovi bol v súlade so zákonnými limitmi a bol dôsledkom skutočnosti, že nezávisle na vôli žalobcu sa zamestnávateľ rozhodol zmeniť svoju organizačnú štruktúru s výsledkom zrušenia dvoch pracovných pozícií, pričom jedna z nich bola aj pozícia žalobcu. Ak teda táto otázka bezprostredne súvisí s nadbytočnosťou zamestnanca, pričom ten nadbytočný v dôsledku zmeny organizačnej štruktúry je, je splnená aj táto podmienka. Organizačnou zmenou boli zrušené dve miesta (jedno obsadené, druhé neobsadené), pričom žalovaný

zrušené miesta neobnovil, nevytvoril ich opätovne a pri prijímaní organizačnej zmeny nekonal účelovo. Žalovaný touto zmenou nesledoval iné ciele, okrem cieľu zabrániť prehlbovaniu ďalších strát. Ako nepreukázané vyhodnotil súd prvej inštancie námietky žalobcu o dodatočnom vyhotovovaní materiálov žalovaným. Žalovaný tvrdenia vyvrátil predloženými overenými fotokópiami ich originálov (č. 1. 348 a nasl.), pričom ich obsah plne korešponduje so závermi plynúcimi z vykonaného dokazovania, resp. dáva ucelenú a nadväzujúcu odpoveď na sporné otázky v prejednávanej veci. Výpoveď bola písomná, riadne žalobcovi doručená, a obsahovala dostatočne konkrétny a skutkovo vymedzený dôvod, ktorým bolo zrušenie pracovného miesta žalobcu v dôsledku organizačnej zmeny. Súd prvej inštancie po opätovnom dôkladnom zvážení skutkového stavu (po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom), po riadnom doplnení dokazovania a vyhodnotení dôkazných prostriedkov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti žalobu ako nedôvodnú zamietol, nakoľko žalovaný (ako silnejšia strana v pracovnoprávných sporoch, ktorú ťaží dôkazné bremeno), preukázal splnenie všetkých podmienok potrebných na platnosť výpovede z dôvodu organizačných zmien. nadbytočné. Doplnením dokazovania a vyhodnotením jeho výsledkov v celkových súvislostiach boli v súdnej veci odstránené pochybnosti o prijatí rozhodnutia o organizačnej zmene žalovaným za účelom úspory finančných prostriedkov. Zo záverov vyslovených v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2CoPr/9/2017-219 zo dňa 28. februára 2018 je zrejmé, že súd prvej inštancie mal zistiť, aká organizačná zmena mala byť uznesením č. 314/10/13 prijatá na 21. zasadnutí predstavenstva žalovaného, keďže sú pochybnosti o prerokovaní organizačnej zmeny v takej podobe, akú tvrdí žalovaný, čím bola nevyhnutnosť prijatia organizačnej zmeny členom predstavenstva odôvodňovaná, v čom konkrétne má navrhnutá organizačná zmena spočívať.

8.13. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd neskúma platnosť rozhodnutia zamestnávateľa o organizačnej zmene, (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/33/2008 z 1. mája 2009), pretože takéto rozhodnutie nie je právnym úkonom v zmysle § 34 Občianskeho zákonníka, ale iba skutočnosťou (faktickým úkonom), ktorá je hmotnoprávnym predpokladom pre samotný právny úkon (skončenie pracovného pomeru). Pokiaľ ale vzniknú pochybnosti, či zamestnávateľ skutočne rozhodol o organizačnej zmene, musí sa súd okolnosťou, či rozhodnutie bolo skutočne prijaté zaoberať, čo v preskúmvanej veci aj nastalo. Zákonník práce určuje, že rozhodnutie o organizačnej zmene musí byť prijaté písomne, ale nedodržanie písomnej formy nepostihuje neplatnosťou. Pre záver o tom, či bolo prijaté rozhodnutie o organizačnej zmene nie je rozhodujúce to, ako zamestnávateľ svoje rozhodnutie označil. Podstatné je to, či rozhodnutie bolo prijaté a či sledovalo zmenu úloh zamestnávateľa, technického vybavenia, zníženie stavu zamestnancov s cieľom zabezpečiť efektívnosť práce alebo iné organizačné zmeny, pomocou ktorých mal byť regulovaný počet zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie, aké odpovedá jeho potrebám. Ak rozhodnutie zamestnávateľa bolo skutočne prijaté na dosiahnutie zmeny úloh zamestnávateľa, technického vybavenia, zníženie stavu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce alebo inej organizačnej zmeny, potom bol splnený hmotnoprávny predpoklad pre realizovanie platnej výpovede z pracovného pomeru. Podmienkou platnosti výpovede danej zamestnávateľom zamestnancovi v zmysle § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je tiež príčinná súvislosť medzi rozhodnutím zamestnávateľa o organizačnej zmene a nadbytočnosťou zamestnanca. Čiže predpokladom použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je: a/ existencia organizačnej zmeny, b/ nadbytočnosť zamestnanca a c/ príčinná (objektívne jestvujúca) súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca (porovnaj R 94/1968 a R 3/1992), bola zo strany žalovaného splnená.

8.14. Z obsahu dovolania tak možno vyvodiť, že dovolateľ nesúhlasí s logickými úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov odvolací súd viedli k prijatiu jeho rozhodnutia. Z uvedeného je tak zjavné, že dovolateľ v tomto prípade namieta nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov odvolacím súdom; žiadnou takouto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (bez ohľadu na písmeno). Ako bolo uvedené, len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní nárokov vyplývajúcich zo žalobného návrhu, významovo nezodpovedajú kritériám

uvedeným v § 421 ods. 1 a § 432 ods. 2 CSP.

8.15. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

8.16. Dovolateľ v dovolaní žiadal, že ak by dovolací súd odmietol alebo zamietol dovolanie, tak aby dovolací súd v zmysle § 257 CSP z dôvodov hodných osobitého zreteľa nepriznal náhradu trov dovolacieho konania žiadnej zo strán konania. Dovolací súd poukazuje, že dôvody hodné osobitého zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010 či 3MCdo/46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitého zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitého zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálež Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nálež Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zároboková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že v danom prípade nezistil zvláštne okolnosti hodné osobitého zreteľa odôvodňujúce výnimočný postup súdu pre nepriznanie náhrady trov konania. Na základe čoho najvyšší súd priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania protistrane v zmysle § 256 ods. 1 CSP, keďže na dosiahnutie spravodlivosti vo vedení a výsledku dovolacieho konania nebol naplnený dôvod hodný osobitého zreteľa (§ 257 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.